

Prez. Roosevelt pasirašė neutralumo aktą

BE TO, TUO REIKALU IŠLEISTOS TAISYKLĖS IR PAAIŠKINIMAI

WASHINGTON, lapkr. 5. — Šalies vyriausybė, sakoma, savo karines paslaptis paveda Anglijai ir Prancūzijai. Vokietijai tas nepripažinta.

WASHINGTON, lapkr. 5. — Prez. Rooseveltas vakar pasirašė kongreso pravesta 'Neutralinį 1939 metų aktą', kuriuo atšaukta ginklų embargo. Be to, pasirašė du paskelbimus (proklamacijas), kurių vienu pažymima, kad pasirašytas neutralinis aktas tuojuo įsigalioja, o kitu — nustatomos taisyklės, kaip kariaujančių šalių povandeni-

niai laivai gali naudotis J. A. Valstybių prielankomis ir teritoriniais vandens plotais.

Pirmuoju paskelbimu prezidentas pareiškia, kad naujas neutralumo aktas pritaikomas karui tarp Vokietijos ir Prancūzijos, Lenkijos, Anglijos, Indijos, Australijos, Kanados, Naujosios Zelandijos ir Pietinės Afrikos Unijos.

Pažymėta, kad nuo šioliai J. A. Valstybėse gali ginklus, municiją ir visokią karinę medžiagą pirkti ne tik Anglija ir Prancūzija, bet ir Vokietija. Abiems kariaujančioms pusėms yra lygybė.

"Tobacco Road" vaidinime Minneapolis, Minn., dalyvauja to miesto dramų kritikas Merle Potter. Jis pirmoje eilėje iš kairės pusės sėdi.

(Acmē telephoto).

NACIAI PROTESTUOJA DĖL CITY OF FLINT

BERLYNAS, lapkr. 5. — Haugesundo uosto išlaisvintas amerikoniškas prekybinis laivas City of Flint amerikiečių laivininkų valdomas nuplaukė į netolimą Bergen uostą ir tenai laikinai apsisistojė. Jei viskas gerai seksis, City of Flint leisės stačiai į Anglijos pakrantes.

Vokietijos vyriausybė išskėlė aštrų protestą Norvegijai. Reikalauja, kad laive City of Flint būtų iškelta swastika ir laivas pasiųstas į Vokietiją. Be to reikalauja išlaisvinti

Haugesunde internuotus vokiečių jūrininkus, kurie City of Flint valdė.

Vokietija pareiškia, kad tas Norvegijos žygis yra vokiečiams nedraugingas. Nacių karo laivyno vadovybė įsakė City of Flint nuskandinti, jei jis plauks į Angliją, bet ne į Vokietiją.

Vokietijos vyriausybė Norvegijos žygį rimtai atsisėdė ir pasiuntė grasinančią notą.

Žiniomis iš Oslo, Norvegų vyriausybė neigia Vokietijos grasinimus.

ANOT NACIŲ, 840,000 LENKŲ NELAISVĖJE

BERLYNAS, lapkr. 4. — Vokiečių karo ministerijos valdininkas, klausiamas apie lenkų kariuomenės nuostolius buvusiam kare pareiškė, kad tikrieji daviniai per porą metų nebus žinomi.

Jis nurodė, kad karo pradžią lenkai turėjo apie du milijonus karių. Ne visi jie buvo paruošti. Kai kurios atsargų dalys dar buvo mobilizuojamos.

Anot jo, apie 840,000 lenkų karių pakliuvo vokiečių ir sovietų nelaisvėn ir apie 60,000 paspruko į gretimas valstybes, kur jie internuoti.

Iš vieno milijono likusiųjų dalis nukauta, arba sužeista, o kiti nusimetę uniformas grįžo į savo tėviškes ir ten ėmėsi ūkio darbų apsimetę, kad jie nebuvo pašaukti karo tarnybon.

KIAUŠINIŲ EKSPORTAS IŠ LIETUVOS

KAUNAS. (E) — Šiomet nuo metų pradžios išvežta užsienius jau arti 100 milijonų kiaušinių, kas yra apie 100,000 kiaušinių daugiau, kaip pernai.

VOKIETIJA SUTRAUKIA KARIUOMENĘ I ITALIJOS PASIENĮ

BERLYNAS, lapkr. 5. — Patirta, kad Vokietija įvairių rūšių gausią kariuomenę sutraukia į Italijos pasienį. Austrijoje. Daug kas teigia, kad kokiais sumetimais tas daroma. Vokietijos autoritetai atsako, kad tai yra kariuomenės manevrai. Sako, artilerija šaudyme pratinama.

Be žinovai netiki tais aiškinimais. Jie sako, kad tas yra nepaprasta. Atrodo, kad Hitleris susimetę nedraugingai atsinešti į Italiją, kuri nusprendė būti neutrali ir neturi noro padėti Vokietijai jos žygiuose.

LIETUVOS BAŽNYTINĖS PROVINCIJOS KLAUSIMAS

KAUNAS. (V). — Katalikų spaudoje keliamas klausimas įkurti Vilniuje antrąją metropoliją Lietuvos bažnytinėje provincijoje. Ši metropolija galėsianti apimti Vilniaus, Kaišiadorių ir Panevėžio vyskupijas, o kitos vyskupijos galėtų būti Kauno metropolija.

KAUNAS. (E). — Finansų ministerijos nurodymu nuo spalio 20 d. geriamojo spirito ir degtinės monopolis pakeltas apie 25 nuoš. Taip pat pa-brangintas alus ir šiek tiek tabako dirbiniai.

6 KALINIAI PABĖGO, BET SUGAUTA

JACKSON, Mich., lapkr. 5. — Nužudę sargą 6 kaliniai pabėgo. Bet neužilgo sugauti.

KROATAI SUKILĘ PADĖTI PRANCŪZIJAI

LIUBLANA, Jugoslavija, sukurstė vykti į vakarinį karpą frontą kovoti Prancūzijos pusėje.

Vieną popietį visas apie 4,500 kareivių pulkas šaudė Karlovac, už 30 mylių pietvakarų link nuo Zagrebo, Kroatijos sostinės.

Kroatų pėstininkų pulkas sukėlė maištus prieš tris savaites, bet apie tai žinios buvo slepiamos.

BALKANAI PRADŽIUGĖ EMBARGO ATŠAUKIMU

BUDAPEŠTAS, lapkr. 4. — Balkanų ir kitos Europos mažosios valstybės yra pradžiugusios dėl Amerikos ginklų embargo atšaukimo. Jų vyriausybės pareiškia, kad mažosios tautos švinta laimingesnės dienos ir Europai patvari taika. Tai dėl to, kad Anglija ir Prancūzija, turėdamos pakankamai ginklų ir įvairių karinių reikmenų, tikrai sutriuškins Hitlerį su jo hitlerizmu ir Vokietija atsi-palaiduos nuo diktatūros, o mažosios valstybės nuo jos agresyvumo.

Pačiam Berlyne pripažįstama, kad Amerikos ginklų embargo atšaukimu Anglijai ir Prancūzijai užtikrinta stambi parama. Bet naciai sakosi jie karo nepralaimėsia, nors ir pati Amerika jin įsikištų. Vokietijos, susijungusios su sov. Rusija, niekas negali nugalėti, sako naciai.

GYVAS ORU SUSISIEKIMAS

KAUNAS. (E). — Lietuvos oro susisiekimas tarp Kauno ir Rygos yra labai geras. Lėktuvais "Stepas Darius" ir "Stasys Girėnas" kasdien į vieną ir kitą pusę vežiojami keleiviai ir mažesni siuntiniai.

Labdaros Sąjungos seimas buvo gausus

Vakar įvykęs Dievo Apvaizdos parapijos svetainėje Labdaringosios Sąjungos 20-asis seimas buvo gausus dalyviais. Be eilės mūsų žymiųjų pasaulininkų dalyvavo dar ir šie lietuvių vadai ir darbuotojai: Prelatas M. Krušas, kun. H. Vaičiūnas, kun. J. Paškauskas, kun. A. Linkus, kun. M. Urbonavičius, M. I. C., kun. J. Mačiulionis, M. I. C. Be to, Londono lietuvių parapijos klebonas kun. K. Matulaitis, M. I. C., prof. K. Pakštas ir kiti.

Plačiau apie šį seimą bus pranešta kituose "Draugo" numeriuose.

NACIAI SUSIMETA PRIEŠ KATALIKUS

VATIKANAS, lapkr. 4. — Gauta žinių, kad ryšium su išleista popiežiaus Pijaus XII enciklika nacių autoritetai Vokietijoje ir Lenkijos teritorijose susimetę dar daugiau spausti katalikus. Tai dėl to, kad popiežius pasmerkė totalitinius režimus.

Nacių spaudoje nė vienu žodžiu nepranešta apie popiežiaus išleistą encikliką.

MANDŽUKO LIETUVIAI GAVO PASUS

CHARBINAS (Tolmieji Rytai) (E). — Lietuvos konsulatą Charbine išdavė Lietuvos užsienio pasus Mandžiuke nuo senų laikų gyvenantiems lietuviams ir iš Lietuvos kilusiems asmenims. Tai esą asmenys, kurie Mandžiuke užima žymias vietas ekonominiame ir kultūriniame gyvenime.

Morris šeimos, Chicagoj, penki nariai teismo nuteisti kalėti už suktybes vedant "First State Mortgage Company".

Ohio ir Kalifornijos valstybėse rytoj iškyla balsavimai seniems žmonėms pensijų mokesčių klausimu

Ohio ir Kalifornijos valstybėse rytoj, antradienį, įvyksta piliečių referendumai (balsavimai) seniems žmonėms pensijų mokesčių klausimu. Šiais balsavimais įdomauja ir kitos valstybės. Nes ir kitur piliečiai gali pareikalauti klausimo sprendimo visuotiniais balsavimais.

Paprastai tos rūšies klausimais apsidirba valstybių legislacijos, kai tas liečia mažasias sumas. Didesniųjų gi pensijų sumų mokesčių legislacijos neapsiima spresti ir tai palieka pačių gyventojų nuožūrui, ypač kai reikia tas suderinti su valstybių konstitucijomis. Daugumo valstybių

konstitucijose nė nėra provizijų pensijų klausimais.

Ohio valstybėje rytoj piliečiai balsuos konstituciniai priedo klausimu. Tuo priedu numatyta visiems sulaukusiems 60 m. amžiaus nedirbantiems asmenims kas mėnesį mokėti po 50 dol. pensijos pavieniui ir po 80 dol. vedusiems.

Kalifornijoje yra kitokis sumanymas. Tenai visiems seniesiems žmonėms norima mokėti 30 dol. kas savaitę.

Vienur ir kitur numatomos didelės išlaidos, jei sumanymai būtų pripažinti. Daug kas pareiškia, kad dėl to valstybės galėtų bankrutuoti.

NORVEGAJAI IŠLAISVINO CITY OF FLINT

OSLO, Norvegija, lapkr. 4. Nacių jūrininkų aptarnaujamas amerikoniškas prekybinis laivas City of Flint iš Murmansk (sov. Rusijos arktinis uostas) Norvegijos pakrantėmis atsargiai plaukė Vokietijos link — į Hamburgą, kur vokiečiai norėjo jį internuoti. Du norvegų karo laivai jį lydėjo stebėdami, kad jis nebūtų pasuktas į kurį nors norvegų uostą, nes britų blokados laivai taip pat jo nepaleido iš savo akių.

Naciai netikėtai City of Flint pasuko į norvegų uostą Haugesund ir tenai be Oslo autoritetų leidimo sustabdė. Sargodama savo šalies neutralumą norvegų vyriausybė iš City of Flint laivo pašalino 18 nacių jūrininkų, juos internavo, o laivą grąžino amerikiečių įgulai ir leido jai plaukti kur tik ji nori.

Kalbama, kad išlaisvintas City of Flint, turbūt, jau išplaukė savais keliais, matyt į Anglijos pakrantes.

Šį kartą Norvegija uždarė visus dėl City of Flint laivo kilusius Amerikos nesusipratimus su sov. Rusija ir Vokietija.

DEKOJAMA LIETUVOS PREZIDENTUI

KAUNAS. (E). — Žinios apie Vilniaus atgavimą jaudina visą Lietuvą ir kasdien iš visų krašto vietų ateina raštu ir telegramomis padėkos ir džiaugsmo pareiškimai respublikos prezidentui.

ORAS

CHICAGO SRITIS. — Iš dalies debesuota; nepastovus oras. Saulė teka 6:29; leidžiasi 4:38.

PANAIKINUS EMBARGO IR KAS TOLIAU

WASHINGTON, lapkr. 4. — Daug kas tvirtina, kad kongresui atšaukus iš Amerikos neutralumo akto ginklų embargo šalis virsta stačiai arsenalu santarvei — Anglijai ir Prancūzijai, jų kovoje su Vokietijos diktatūra. Kalbama, kad kaip tik prezidentas išleis pranešimą ryšium su embargo atšaukimu, minėtos valstybės tuojuo šio šalį pirkas ir užsisakys ginklų, amunicijos ir įvairių karinių reikmenų vieno bilijono dolerių vertės. Prezidentas viliasi, kad santarvė, turėdama pakankamai ginklų galų gale nu galės Vokietiją ir sutriuškinti hitlerizmą.

Už ginklus ir karinius reikmenis santarvė negaus jokio kredito. Perkant pilnai turės užsimokėti. Ir joms, kaip sakoma, nebus sunkumų. Nes šio šalį turi dideles aukso atsargas ir stambiusius investitus.

Tačiau daugiausia vargo bus įgytus Amerikoje ginklus ir kitas reikmenis laimingai nusiųsti į Europą. Vokietija imsis visų priemonių britų ir prancūzų laivus su siuntomis jūroje pulti ir skandinti, nepaisant jų saugaus lydėjimo.

Be abejonės, Amerikoje rasis daugiau darbo ir pramonininkams pelno. Bet Amerika tuo būdu prisidės prie karo pratęsimo ir didesnio žmonių skaičiaus išžudymo.

Ir tai dar ne viskas. Laikui bėgant pati Amerika galės būti įtraukta karan, nepaisant prezidento tvirtinimų, kad įsikišimo bus išvengta. Kai bekarianjant santarvei pasidarys karšta, arba ji bus slegiama į sieną, be abejonės, ji šauksis Amerikos pagalbos pareiškusi, kad Amerika už ją turi atsilyginti.

"DRAUGAS"

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2324 SOUTH OAKLEY AVE., CHICAGO, ILLINOIS

Published Daily, Except Sundays

Subscriptions: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00; Single Copy — 3 cents.

Advertising in "Draugas" brings best results.

"DRAUGAS"

Išaina kasdien, šiekvieną sekmadienį.
Prenumeratos kaina: Jung. Amerikos Valstybės: Metams — \$6.00; Pusei metų — \$3.50; Trims mėnesiams — \$2.00; Vienam mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — \$7.00; Pusei metų — \$4.00. Pavieniai numerai — 3c.
Skeitimų kaina pristatymas pareikalavus.
Entered as Second-Class Matter March 21, 1916, at Chicago, Illinois, Under the Act of March 3, 1879.

Bendradarbiai ir korespondentai rašyti negrąžina, jei nepašalina tai padaryti ir nepašalinama tam tikslui pasto ženklų. Redakcija paslaiko sau tose talpytose ir trumpinti visus prisiųstus rašus ir ypač korespondencijas sulig savo nuostatais. Korespondentų prašo rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima rašoma mašinėlė) paliekant didesnius tarpus patalpinamą, vengiant politiko ir asmeniskumų. Pasenusios korespondencijos įrašyti nededamos.

Mūsų Radijo Pusvalandis

Kad duoti savo skaitytojams ir visai lietuvių visuomenei dar geresnį patarnavimą, dienraštis "Draugas" ir vėl atnaujina savo radijo pusvalandį, per kurį girdėsite muzikos, dainų ir kalbų iš WG&S (1360 kil.) kiekvieną antradienį nuo 7:30 iki 8:00 val. vakare.

Sis radijo pusvalandis tarnaus ne tiek pačiam dienraščiui, kiek mūsų visuomenei: parapijoms, mokykloms, organizacijoms, ypač mums kultūrinėms ir ekonominėms įstaigoms. Per keletą pirmųjų mėnesių mūsų radijo pusvalandis bus pavestas Chicago ir apylinkių lietuvių parapijoms. Bus duodama proga atskirų parapijų dainininkams ir muzikams savo jėgomis ir išsilavinimu džiuginti radijo klausytojus ir prisidėti prie lietuvių dainos ir muzikos meno pakėlimo ir išpopuliarizavimo. Nėra abejonės, tuo būdu gražiai patarnausime visam lietuvių tautiniam, organizuotam sąjūdžiui.

Savo skaitytojų prašome garsinti "Draugo" radijo pusvalandį savo draugų ir pažįstamų tarpe. Taip pat prašome pranešti mums ką ypatingai norite per radijo girdėti, kokios programos dalys jums patiks ir kokios nepatiks. Jūsų pastabos bus tinkamai įvertinamos, o į prašymus ir pageidavimus programos vedėjai atkreips savo dėmesį. Prašome padėti ir bendradarbiauti, kad tas radijo pusvalandis būtų vienas iš gyviausių, geriausių ir lietuviškiausių.

Prie šios progos, berods, bus vietoje ir tai pastebėti, kad lig šiol turėjome ir turime daug lietuvių radijo programų Chicagoje. Jų tarpe yra ir visai neblogų, bet ir gana menkų. Tačiau nė vienos nebėra, kuri, be tautinių ir visokių bismo reikalų, apimtų lietuvių katalikų religinius reikalus ir, apskritai, mūsų, lietuvių katalikų organizacinį ir visuomeninį gyvenimą. "Draugo" radijo pusvalandis sieks tą ligšiol buvusį trūkumą užpildyti. Kad tas dienraštio užsimojimas pavyktų, prašome jam į talką.

Mūsų Susivienijimas

Lietuvių R. K. Susivienijimas Amerikoje yra seniausia ir didžiausia mūsų organizacija. Savo aukštinį jubiliejų ji atšventė 1936 m. Tai organizacija, turinti tris šimtus knuopų, kelisdešimt tūkstančių narių, pusantro milijono dolerių savo ište ir moderniskus apdrados skyrius, pritaikintus vaikams, jaunimui ir augusiems.

Tikrai yra pažymėtina, kad ši didžioji mūsų organizacija padarė šaunų rekordą, teikdama pagalbą savo narių šeimoms, patekusioms į vienokią ar kitokią nelaimę. Pirmą kartą ji yra išmokėjusi \$1,862,901.00, pašalpus ligoje — \$1,340,633.60, aukomis — \$14,885.26. Viso — \$3,218,419.95. Čia dar nėra įskaityta tos sumos, kurios prašytose būdavo aukojamos įvairiems Lietuvos reikalams ir gražioms, kilnioms Amerikos lietuvių tautiniams ir kultūrinėms tikslams.

Pažymėtina ir tai, kad Lietuvių R. K. Susivienijimas Amerikoje yra griežtoje valdžios priežiūroje, nes yra legalizuotas visose tose valstybėse, kuriose lietuvių gyvenama didesniais skaičiais. Žodžiu, mūsų Susivienijimas yra stiprus visais požiūriais.

Būty gera ir naudinga, jei visi lietuviai katalikai susidomėtų Susivienijimu ir taptų jo nariais. Kaip tik šiuo laiku yra vedamas naujų narių prirašėjimo vėjus. Galima įsi-

rašyti žymiai palengvintomis sąlygomis. Ypač svarbu, kad jaunimas labiau susidomėtų šia organizacija, kuri yra priręgta ir išauginta jo naudai. Moderniškai sutvarkyti Sus-mo apdrados ir pašalpos skyriai puikiai atsako mūsų jaunosios kartos reikalavimams.

Auginkime savąjį Susivienijimą, nes jis mums visiems reikalingas, ir kaipo frater-nalė, ir kaipo katalikiška, ir kaipo grynai-lia lietuviška organizacija.

APŽVALGA**Iš Marijonų Gyvenimo**

Neseniai Panevėžyje tik ką baigtas statyti naujas modernus naujokyno rūmai. Jis daug kuo skiriasi nuo Marijampolės buvusio, nes pastatytas pagal specialų planą. Bažnyčios įstatymai novicijato perkėlimą į kitą naują namą lygina su novicijato steigimu. Kaip novicijatui įsteigti, taip ir kiti reikiai atskiro Šventojo Sosto leidimo, nes novicijato įstaiga glaudžiai syji su pačiu pastatu (A. M. Darmanin, O. P.).

Naujasis naujokynas turi modernias klases, darbo sales, koplyčią ir kitas reikalingas patalpas. Prie naujokyno rūmų yra ir pusiau vieša koplyčia žmonėms, kurio kasdien renkasi miestiečiai. Prie rūmų yra didelis sodas ir daržai, iš kurių novicijatas turi pragyventi. Novicijatui vadovauja Tėvas Dr. Norbertas Skurkis, MIC, žinomas pedagoginėje ir asketinėje literatūroje. Į naująjį novicijatą jau persikėlė Marijonų novicijai iš Marijampolės.

Sąryšy su šia žinia Pr. Br. "Š-nyje" padarė tokią pastabą:

"Šiandien, kada apinkui siaučia karas, rodos, nevertėtų kalbėti apie dvasinius dalykus ir jų tvirtoves. Jiems yra taikos metas. Tačiau ir medžiaginėms, fizinėms jėgoms šelstant mes neturime pamesti galvos ir užmiršti, kad yra dvasia, kuri viena gali valdyti fizinę jėgą, kad yra Dievas. Ir mobili-žuotas karys ir besimeldžias vienuolis lygiai yra brangūs ir kardu sprendžia tautos likimą. Nes šventajame Rašte pasakyta: *Nisi Dominus custodierit civitatem, frustra vigilans, qui custodiant eam* — Jeigu Viešpats nesaugos valstybės, veltui budi tie, kurie ją saugo..."

Svarsto Įdomų Klausimą

Brooklyne leidžiamas lietuvių katalikų laikraštis "Amerika" daro tokią pastabą:

"Apie lietuvių išstvermingumą amerikiečių šviesuomenei, skaitančiai "New York Times" dienraštį, įdomiai rašo koresp. Tolišius, pranešdamas apie vokiečių kraustymąsi iš Baltijos pakraščiu. Tolišius sumini istorinius faktus, Zalgirio mūšį, vokiečių kovas su lietuviais ir lenkais. Jis pažymi, kad vokiečiams keletą kartų pavyko sunaikinti lenkų užtvartas, skyrusias vienas vokiečių apgyventas dalis nuo kitų. Visai kitaip vokiečiams klostosi su lietuviais.

Vokiečiams stengiantis įsigalėti Baltijos pakraščiuose, lietuviai nuo Klaipėdos iki Šventosios sudarė tokią užtvartą, kuri išsilaikė šimtmečius ir to ryžtingumo pasekmė — šiaudie vokiečiai, po kelių amžių kovų, turi grįžti ten, iš kur jų prosenų proseniai buvo praskynę kelią kardu".

Anglijos Katalikai Ir Karas

"Times" paskelbė Did. Britanijoje gyvenančių katalikų sąjungos tarybos pareiškimą, kuriame sakoma: "Mes esame pasiryžę vyriausybei remti, nes dabartinis karas vedamas ginant natūralaus teisingumo principus ir krikščioniškąją dorovę. Mes neturime jokios neapykantos vokiečių tautai, prieš kurią dabartinis metu sąmoningai daug kas buvo slepiama; tačiau mes manome, kad tokia politika tos tautos valdovų, kurie savo tikslų jėga ir klaida siekia, turi pasi-priešinti visi tie, kurie tiki į nemarumą dieviškų įstatymų".

Lenkų Laivynas

"L. Z." rašo, kad palyginti su britų, prancūzų ir vokiečių karo laivynais, lenkų karo laivynas visiškai nežymus. Tai reiktų aiškinti ir buvusiu trumpa pajūrio juosta, kuri tęsėsi tik 140 km.

Lenkų karo laivyną sudarė iš viso 14 vienetų. Pirmoje vietoje minėtini 4 naikintojai, kurių du po 2011 tonų ir du po 1540 tonų. Kiekvienas jų buvo ginkluotas keturiomis

Kas Atsitiktų, Kad Žmonės Taksu Nemokėtų?

Išivaizduokime tokį dalyką. Gauname žinią, kad mums nereikia taksu mokėti. Toji žinia būtų tikrai įdomi. Ji visus nustebintų dėl to, kad gamtos įstatymas žmogui taip diktuoja, jog reikia iš savo kišenės imti pinigų ir mokėti kitam už maistą, drabužį, na, ir taksus. Dėl tų trijų dalykų žmonės dirba pramonėse, ūkiuose ir k., kad sukeltų pinigų savo gyvenimo reikams aprūpinti. Taigi, gavę žmonės žinią, kad taksu nereikia mokėti, dideliai nustebtų, o daugelis net susijaudintų ir vieni kitų klausinėtų, kas atsitiko, dėl ko taip įvyko ir panašiai. Bet nei viena negalėtų atsakyti, nes negalėtų su-prašti, kas galėjo tokią atmainą padaryti. Pagalios, visi iš didelio džiaugsmo ir šuktų: "Laimingi esame, nes nereikės daugiau taksu mokėti!"

Bet kas atsitiktų, jei ne-reiktų taksu mokėti? Pirmiausia, Jungtinių Valstybių parlamentas būtų uždarytas, visos federalės įstaigos likvi-duotos. Uždarytų duris visų ministerijų ministrai (Secreta-ry's), pav., Prekybos ir Pra-monės, Darbo, Žemės Ūkio, Krašto Saugumo, Karo, Saus-žemio, Laivyno ir visos kitos. Jungt. Valstybių išdinininkas užrakintų išdines duris ir grįžtų namo į privatų gyveni-mą. Kai Jungtinių Valstybių karinių jėgų — sausžemio ir laivyno — pradedant genero-lais, admiralais, baigiant žem-iausiomis viršilomis negautų algy, tuojau išvažinėtų namo. Kariuomenė ir jūrininkai taip pat. Kas palieštų fede-ralę vyriausybę, tas palieštų ir atskirų valstybių, o taip pat ir miestų: mokyklos, už-sidarytų, policijos departame-ntas paliautų veikę, gaisri-ninkai neitų savo atsakomin-gų ir sunkių pareigų, susto-ty veikę sveikatos departa-mentas, "kvitintų" darbą vi-si miestų darbininkai, kalėji-mų viršininkai ir prižiūrėto-jai, o tada iš kalėjimų išeitų visi kaliniai. Žodžiu sakant, visas partų, sustotų. Kas tada įvyktų mūsų gyvenime? Baisis ir pagaltoti. Baisiausia suirutė, anarkija, kokios nėra buvę nuo pasaulio pra-džios. Demokratijai būtų ga-las, nes kraštas būtų be kon-stitucijos, be valdžios, be ka-riuomenės, be laivyno, be po-licijos, be gaisrininkų, be svei-katos departamento ir t. p. Mūsų krašte būtų, taip sa-kant, sūdna diena.

Ir tada visi suprastumėm ir pamatytumėm, kad taksai visuomet buvo ir bus reika-

lingi mūsų gyvenimo ir tvar-kos mašinai sukuti. Tik rei-kia, kad kiekvienas taksu mo-kėtojas būtų supažindintas, dėl ko jis turi mokėti taksus ir kur eina jo sumokėti tak-sais pinigai. Nežinojimas su-kelia neapykantą tarp žmo-nių ir juos taksuojančios ma-šinos. Į taksų mašiną žmo-nės, paprastai, žiūri, lyg į di-džiausį savo priešą. Bet tai didelė klaida. Taksuojamos mus mašinos nereikia kriti-kuoti, nes ji atlieka savo pa-reigas. Ji žiūri ir tvarko natu-ralų kiekvienam žmogui duotą įstatymą — mokėti mokesčius jo ir visos žmoni-jos gerovei.

Šiame rašinėly noriu tik trumpai pabrėžti, kur eina mūsų mokami taksai. Įrankim pavyzdį. Siunčiame laišką į Lietuvą ir, sulig įstatymo, pe-rkama pasto ženklą už 5 cen-tus. Tą ženklą priliptinę prie laiško voko įmetame į pasto dėžutę. Mūsų darbas baigtas. Bet žiūrėkim, kas dedasi su tuo laišku. Laiškanešys atva-žiuoja ir jį išima iš dėžutės. Nueža į centralinį pastatą. Ten tas laiškas yra vienuotė tūk-stantųjų kitų laiškų, siunčiamų į visus pasaulio kraštus. Pa-šte laišakai skirstomi ir deda-mi į maišus, maišai užant-spauduojami, išvežami iš pa-što į geležinkelio stotį, krau-nami į vagonus ir gabenami į New York, o iš ten krauna-mi į laivus ir vežami į Euro-pą. Pirmam Europos uoste maišai išimami iš laivo ir siunčiami į atskirus kraštus. Mūsų laiškas kol pasiekia Lietuvą, sakykim Vilnių, tu-ri pervaziuoti geležinkelio ke-liac svetimas valstybes. Paga-lios pasiekia Vilnių. Ten laiš-akai skirstomi rajonais, gatvė-mis ir laiškanėšys jį prista-to adresatui. O jei laiškanė-šys neranda adresato? Laiš-kas vėl tuo pačiu keliu grįž-ta siuntėjui. Per kiek tai ran-kų pereina tasai mūsų siun-čiamas laiškas ir, tik pagal-voję, už... 5 centus.

Valdžios mašina yra taip sutvarkyta, lyg būtų didelis medis su šimtais šakų, išsi-kišusių į visas puses. Kiekvie-na medžio šaka atlieka savo užduotį. Bet ji turi gauti mai-što iš to medžio, o medis iš žemės. Negaudamas maisto iš žemės medis nudžiū, nudžiū- sykiu ir jo šakos. Taksų mo-kėjimo sistema kaip tik ir a-tatinka medžiui. Žemė — mes taksu mokėtojai, medis — val-džia, o jo šakos — visos jos ministerijos, departamentai ir t. t. Taigi, žmonės, taksų mo-kėtojai, neša pinigų — tak-sus į vieną vietą — šaltinį,

patrankomis po 120-130 mm dydžio. Toliau seka 5 povandeniniai laivai nuo 980 iki 1250 tonų dydžio. Kaip žinoma, iš jų porą vokiečiai yra jau sunaikinę. Be to, lenkai dar tu-rėjo penkis torpedlaivius nuo 349 iki 365 tonų dydžio. Paskutiniu metu buvo numaty-ta du didelius kreiserius po 25,000 tonų ir eilę kitokių karo laivų.

Ukrainų Padėtis

"Garsas", Lietuvių R. K. Susivienijimo Amerikoje, organas, apie ukrainų šiaudieninę padėtį taip rašo:

"Sovietų Rusija, užėmusi pusę buvusios

Lenkijos, tuoj pravedė rinkimus į savo sei-mą. Suprantama, bolševikai primetė tik sa-vo parinktų kandidatų sąrašą. Ukrainiečiai ir gudai užsivylė bolševikais, kurie užėmė jų žemes tuoj pradėjo brukti sovietinę tvar-tą su visais jos barbarizmais. Ukrainiečių mylinčiai vadai šaudomi, brukami į kalė-jimus arba į koncentracijos lagerius. Reli-gijai persekiojama visu bolševikams įprastu įžuluma: bažnyčios plėšiamos ir išniekina-mos, kunigai ir vienuoliai žudomi ir kalina-mi. Tokiomis savo "laisvėmis" bolševikai gudus ir ukrainiečius tik greičiau sukirsys ir sukels prieš save".

Frank Deacon (kairėje), buvęs vienos Chicago ligoninės viršininkas, dabar CCC stovyklos medikalis pareigūnas, ir Abraham Zinerman, vadinamas Chicago "lottery king", sykiu su kitais 74 asmenimis Bostono federalės grand jury patraukti atsakomybėn už dalyvavimą suorganizuotą po visą kraštą apgavingoj loterijoje, kuria susižėrė į savo kiše-nius per \$20,000,000 iki buvo susekti. (Acme telephoto)

Varšuva Šimtmečių Šviesoje**Turinga ir audringa Lenkijos sostinės praeitis**

Lenkijos sostinė Varšuva, kurią galutinai užėmė vokiečių kariuomenė, yra vienas iš seniausių Lenkijos miestų, tu-ris turiningą ir audringą pra-eitį.

Varšuva, kaip žvejų kai-mas, kronikose minimas 1224 metais. Šio kaimo vietoje mie-stas įsikūręs 1282 metais. Tai-gi, Varšuva yra jaunesnė už pirmąją Lenkijos sostinę Kro-kuvą, jaunesnė ir už Vilnių. Pirmaisiais XIV-jo amžiaus dešimtmeciais Varšuvoje bu-vo pastatytos dvi bažny-čios ir miestas apvestas mū-ro siena. Tuo metu Varšuva jau buvo žymus Lenkijos mie-stas, kas matyti nors ir iš to, kad 1339 metais Varšuvoje posėdžiavo trečiųjų teismas, kuris sprendė tarp Lenkijos karaliaus Kazimiero Didžio ir Kryžiuočių Ordeno kilusį ginčą.

Varšuvos miestas sparčiau pradėjo augti XV-me anžiū-je, ypač kai jam buvo suteik-tas Magdeburgo teisės. Taip iš mažo žvejų kaimo Varšu-va ilgainiui virto stambiu pre-kybiniu centru. Mirus pasku-tiniam Mazovijos kunigaikš-čiui, XVI-jo amžiaus pradžio-je sustojo ir viduramžiškas Varšuvos augimas. Užtat Va-ršuvos senamiestis yra ma-žesnis, negu kai kurių kitų senesniųjų Lenkijos miestų. Pavyzdžiui, Krokuvos ar Poz-nanės. Tačiau netrukus apie Varšuvos senamiesį pradėjo augti visos vainikas priemies-čiai, iš kurių vėliau labiausiai išsiplėtė Krokuvos priemies-čiai, iš kurių ima jėgos veikti vi-sos valdžios įstaigos, visi val-džios aparatai visų mūsų ge-rovei.

Adv. Charles P. Kal

Nuo 1702 iki 1705 metų Varšuva vėl buvo švedų ran-kose. Šį kartą ją valdė gar-susis švedijos karalius Ka-rolis XII, kurį vėliau po mū-šio ties Poltava nugalėjo Pet-ro Didžiojo vadovaujama ru-sų kariuomenė. Nuo 1764 iki 1774 metų Varšuvą laikė užė-mę rusai. 1793 metais rusai Lenkijos sostinę buvo užėmę antrą kartą. Sekančių metų balandžio mėn. rusų įgula buvo išžudyta, tačiau jau 1794 metų lapkričio 5 d. Varšuva vėl buvo priversta prieš ru-sus kapituliuoti.

Ryšius su trečiuoju Lenki-jos padalinimu 1795 metais Varšuva su visą Mazoviją at-titeko Prūsijai, kurios val-džioje ji išbavo iki 1807 me-tų. Tais metais buvo įsteigta Varšuvos kunigaikštystė su sostine Varšuva. 1809 metais nuo balandžio iki birželio m. (Tęsinys 6 pusl.)

Moterų

Skyrius

Eina Pirmadieniais

Veda A. Lapinskienė

VEDĖJOS ŽODIS

Pradedant šį puslapį vesti, pirmiausia turiu "Draugo" leidėjams ačiū, vardu visų šio puslapio skaitytojų. Šis sumanymas duoda progos visoms moterims išsireikšti, parašyti ką nors įdomingo, naudingo, ar apie drągas, ar apie organizacijų veiklą, apie namų ruošą, apie vaikų auklėjimą arba taip sau ką nors žingeidaus.

Kad palaikius šį puslapį naudingų ir reikalingų, šia proga naudokitės, tad bus visoms malonumo ir smagaus užsiėmimo. Visus raštus siųskite Moterų Skyriaus vedėjai, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

MOTERYS DIDYBĖ

Pirmam Moterų Skyriaus leidinyje, susidomėjime tuo skirtingu sutvėrimu. Skaitome, kad kiekvienas naujas išradimas, garsus nuveikimas, heroiskas drąsos palaikymas, kur nors padugnėje rišasi su motinos, sesers ar mergelės malda bei inspiracija. Tad moters rolė yra gan svarbi ir atsakomybė. Jos įtaka siekia ir apsupa neišmatuotus plotus.

Kartais jai tenka garbės vainikas už pasižymėjimą ypatingame nuveikime. Viešai laikraščiai skelbia jos nepaprastą atsižymėjimą. Pagarba teikiama karžygiškam pasižymėjimui.

Bet dažniau randame tokių moterų, kurių pasižymėjimas slapto būdu palaiko gerą vi-

suomenėje. Ir čia pasireiškia jų didingumas. Jos ne vieną kartą atlieka nepaprastą darbą, bet diena po dienos, sukopia milžiniškus kalbus garbės vertę įvykių. Jų karžygiškas atsidėjimas viešo paminėjimo stebėtinas. Jos įvertina moteries individuališkumą ir pavyzdinčiai garbingus idealus stato visų akysna.

Tarp tokių moterų, pirmą vietą užima seselės, kurios pasaulio atsidėjimą, nuolatiai heroiskus darbus atlieka. Ir lietuviai gali didžiuotis turint tokias seses. Jų yra Elmhurst, Pa., Pittsburgh, Pa., Thompson, Conn., ir čia pat, Chicagoje. Žinoma, Šv. Kazimiero Seserys yra mūsų artimesnės, nes geriau žinomos. Čia pat tarp mūsų jų darbuotė atjaunčiama, jų nuveikimais mes džiaugiamės ir gerime. Jos ypatingu būdu mūsų jaunimą sergsti; mergeles moka vertinti kas garbinga moteryje. Ypatingu būdu tikybą ir dorą skiepyje jaunųjų širdyse, nes čia moteries didybė pasireiškia.

Ir pasekmės seselių darbų, Chicagoje, atjaunčiamos. Čia naujoji karta pareiškia stipresnę meilę savo tikėjimo, socialis gyvenimas laikosi rimtesnių papročių. Čia organizacijų vedėjos tvarkingiau veikia ir apturi pasekmes žymenes.

Moteries yra kilnus likimas, tad geistina, kad kiekviena iš savo pusės tikybą ir dorą mylėtų ir neatsižadėtų tų ypatingų, kurios pridengia mo-

KĄ MOTERYS VEIKIA

Moteryje yra septyni šimtai įvairumų. Tai patyrė New York'o žurnaliste, kurį paprastus rinkti raštus, liečiančius moters įvairius sumanymus. Pirmą, vieną palinkimus greit patėmiji, pav., kaip išplėtojami moteries interesai pastaraisiais laikais. Antra, moteris daro didelę įtaką civilizacijos srityje ir tai sužinoma iš pomirtinių pagarsinių. Nes dažniausia, tik moteriai mirus, jos darbai iškila aiškiau.

Pav., surasta, kad moteris pirmutinė sumanė įvesti atskirus vaikams kambarius viešose knygynuose. Moteris įvedė gaminimą pietų (lunch room) mokyklose. Didžiuliam mieste randame, kad moteris vedė kovą išgauti įvedimą tyro vandens. Kita užėmė WPA darbininkus ir apleistą sąslavyną pavertė į gražiausią rekreacijos parką valstijoje. Vėl randame, kad moteris sumanė ligoninės sienas spalvuoti dažyti, ant langų aiškias užlangas (firankas) dėti.

Kur tik civilizuojausi idėja randasi, beveik visuomet rasime, kad tai moteries sumanymas.

terij švelnumu, stiprina tikėjimą ir palaiko dorą.

PATYRIMAI

* Piauti ar nulupti česnaką, vartok aštrų, nerūdijantį peilį. Citrinos skystis panaikina česnako plėtnus ir kvapą.

JUZĖ RAUKYTĖ DAUŽVARDIENĖ

Gimė Worcester, Mass. Tėvai, Jokūbas ir Juzė (Lileikytė) Raukčiai dar tebegyvena Worcester'y.

Mokslus ėjo ir baigė Worcester'y. Lietuvių kalbos mokėsi vasarinėse parapijos mokyklose ir privačiai. Keturių metų Classical High School mokslą baigė per tris su puse metų. Baigusi High School, vakarais lankė Massachusetts University (Extension) psichologijos ir sociologijos kursus. 1932 metais baigė Northeastern University School of Law, gaudama advokato (L.B.) laipsnį.

Dar visiškai jaunutė, pradinės (grammar) mokyklos mokinė, Juzė Raukytė pradėjo dirbti "Amer. Lietuvio" agentūroje ir spaustuvėje. Ji ten dirbo vasaros atostogų laikų ir popiečiaus, liusu po mokyklos valandų laikų, belankant High School. Baigusi aukštesnę mokyklą, dirbo ten pilną laiką, kaip redakcijos narė.

Išėjus iš "Amerikos Lietuvio", per porą metų dirbo prie North American Civic League for Immigrant, kaip

lietuvių skyriaus vedėja. o vėliau, kaip viršininkė visų Worcester'io teritorijos skyrių. Tarnyba buvo social work pobūdžio: teikimas patariamų ir pagalbos ateivams, tarpininkavimas, perkalbėjimas jų naudai įvairiose miesto ir kitų įstaigose, ir t.p. Bendrai su tuo darbu, Juvenile Court teisejas paskyrė Raukytę speciale mažamečių teismo perkalbėtoja ir bylų tyrinėtoja. Tuo pačiu laiku, einant Civic League ir Juvenile Court pareigas, R.tė įsteigė ir porą metų vedė savo bižnį — laivakorėjų agentūrą.

Paskutiniai jos pozicija buvo prie Worcester miesto Board of Public Welfare, kaip social worker. Ten dirbo iki išteikėjimo už p. P. Daužvardžio, tuo laikinio Lietuvos vice-konsulo New Yorke.

Visuomenės veikime, Raukytė pradėjo figuruoti iš pat mažens. Būdama vos 7 metų amžiaus padarė "debiutą" — vokiškų veikalėlių, ir yra parašius daug originalių rašinių, dažniausiai vartodama slapyvardes. Dabartiniu laiku yra pradėjus verst lietuviškas legendas-pasakas į anglų kal-

dalyvumą vaidinimuose. Sek-dama tėvų patrijotišką pavyzdį, jaunutė mergaitė nemažai pagelbėjo Lietuvos reikalams: rinkime aukų karo nukentėjusiems, ruošime vakarų Lietuvos našlaičių naudai, par-davinėjime Liet. Laisvės Pa-skolos Bonų, ir tt. (Lietuvoj R-tė lankėsi dviem atvejais: pirmą syk 4 metų amžiaus, su tėvais, antrą syk 1924 m. va-sarą).

Organizaciniam veikime taip pat ėmė dalyvumą iš pat mažens. Ji buvo aktyvia nare kelių vaikų draugijėlių, vėliau Moksleivių, Vyčių, SLA kuopų, Aušrelės Dailės D-jos, ir kt. Buvo viena organizatorių Worcester Lietuvių Studentų ir Profesionalių Dr-jos, Vyčių So. Worcester'io kuopos ir kitų mažesnių grupių bei draugijų. Visose tose draugijose buvo ir valdybų bei komisijų nare. Per keletą metų ji mokino lietuvių kalbos, dainavimo ir vaidinimo LRKSA, SLA kuopų ir Aušrelės Dr-jos įsteigtose vaikų mokyklėse, kurias lankydavo iki 100 vaikų.

Be grynai lietuviško veikimo, ji dažnai reprezentuodavo lietuvius svetimtaučių bei amerikiečių veikloj. Nais jos laikas beveik išimtinai buvo pašvestas lietuviškai veiklai, vienok rado progos dalyvaut ir ne lietuvių draugijose. Ji buvo sekretorė ir direktorė Worcester Monday Evening Club for Social Workers, buvo Northeastern University Glee Club akompanistė ir yra to paties Universiteto Alumnų draugijos narė.

Piano ir muzikos mokinosi pas Miką Petrauską ir pas žymius Worcester'io mokytojus. Worcester'y buvo užsirekomentavusi kaip akompanistė, vaidintoja ir režisiorė.

Apart minėto veikimo, Raukytė buvo bendradarbė įvairių lietuviškų laikraščių. Ji sulietuvino keletą anglškų ir vokiškų veikalėlių, ir yra parašius daug originalių rašinių, dažniausiai vartodama slapyvardes. Dabartiniu laiku yra pradėjus verst lietuviškas legendas-pasakas į anglų kal-

bą, kurias kai kurios Chien-dama tėvų patrijotišką pavyz-dį, jaunutė mergaitė nemažai pagelbėjo Lietuvos reikalams:

Chicagoj Daužvardienė yra garbės narė Ch. Liet. Moterų Klubo, University Women's Club of Chicago, Chicago Women's Club, Parent-Teacher's Assn., ir kt. Ji dažnai dalyvauja amerikiečių tarpe ir duoda paskaitas apie Lietuvą. Viena Sorority pasikvietė lė-nę su paskaita apie Lietuvą net pusmetį iš anksto (pas-kaityta bus sausio, 1940).

Daugely kartų teko lietu-viams pasiklausti ir gėrėtis Daužvardienės labai įspūdin-gos ir gražios kalbos. Ji turi geros oratorės dideklą, jai žo-džiai riste ritasi, o jos mintis taip visuomet parinkta, ati-tinka situacijai. Atsimenu, Tėvų Marijonų išleistuvių į Argentiją bankiete, pavadno-jant jos sergantį vyrą, ji tiek entuziazmo sukėlė savo kal-ba, kad vargiai koks kitas lietu-vis kalbėtojas būtų gražiau už ją pakalbėjęs.

Nors Daužvardienė užima labai svarbią rolę Amerikos lietuvių gyvenime, visgi ji-nai kukliai visur pasirodo. Visi ją myli ir gėrasi jos kuk-lumu ir kitomis gražiomis y-patybėmis. Tai gražus Ameri-kos lietuvių moters tipas.

SKANUS GAMINIAI
Rašo E. Cleveckaitė

Pavienės Mėsos Bandukės

Sumaišyk į svarą maltos jautienos, 1 svarą maltos varšienos, 1 išplaktą kiaušinių, pusę supianstyto svogūno, pusę puoduoto duonos trupinių išmirkytų pusėje puoduoto pieno. Paskirk į šešias dalis ir suplok į bandukes. Į kiekvieną bandukę įymnok po vieną kiaušienos dešrūnę (pork sausage). Atpiank ringelius svogūno ir žalio pipiro, uždek ant viršaus bandukų ir kepk neuždengtas vidutinio karščio pečiuje, 350-F, per 40 min. Parengimas 6 asmenims.

Pritinkas Saladas.

Smulkiai supiunk pusę kopūsto, pusę žalio pipiro ir mažą dalelę svogūno. Įdėk 3 šaukštus Mayonnaise (galima pirkti pagamintą) ir druskos pagal skonį. Maišyk kol atsiras skystimo. Dėk į šaldytuvą trumpam laikui.

Kam Kankintis?

GAUKITE
MŪSŲ
THERMIC
PERMANENT
WAVE

Mes nevartojame nei mašinų, nei elektros. Garantuojame sugrąžinti kokią nors rūšies plaukus \$5.50 vertybė — šią sąsaitę tikrai \$1.75.

Mūsų taigi darome CLAIREL dažymą ir duodame kėno masą.

BERNICE'S BEAUTY
SHOP
1725 WEST 47TH STREET
Kamp. Hermitage. Tel. Yards 2771
16 metų patyrimo.

MOTERŲ SĄJUNGA

Viena veikliausių moterų organizacijų, tai Moterų Sąjunga. Čia matome M. Sąjungos jubiliejinio (25 m. Sąjungos gyvavimo) seimo dalyves, suvažiavusias į Worcester, Mass. Didžiulis moterų suvažiavimas parodo organizacijos smarkų buvimą.

Šios moterys savo interesus išplėtoja, gerai suprąsdamos savo pareigų svarbą, jos domisi kilniais idealais. Šiaip rašo organizacijos organas, "Moterų Dirva", spalį mėn. No. 10.

"Katalikė moteris tautos gyvenime yra širdis, kuri nenuilstamai plakimu teikia tautai gyvybę ir ugnies kovoms už kilniausius ir švenčiausius idealus. Dar didesnę reikšmę katalikė moteris turi namuose. Ji savo pašaukimu buvo ir bus pirmutinis namų apaštalas, pirmutinė šeimos mokytoja. Ne kas kitas, kaip tik ji rėpliojančius po žemę savo vaikus jau moka "Tėve mūsų" ir pirmutinė į jaunas šir-

dis diegia meilę ir prisirišimą prie savo tėvų žemės, prie savo gimtos kalbos. Geriausia atlikdama savo pašaukimo pareigas, ji be to išsina iš tų pareigų ribų ir domisi visu-

meninių gyvenimu".

Toliau randas tvirtas nusistatymas vykdyti kilnias rezoliucijas:

"Mūsų tautos vadai šiandien susirūpinę išeivijos ištautėji-

mu. Rintas pavojus grėsią jaun-trečiai kartai visiškai ištautė-ti. Tuo reikau mes, moterys, privalome susidomėti ir darbu-tą pavojų kuo toliausiai nus-tumti. Juk ne kas kitas, kaip

tik moterys-motinos sunkiau-siais mūsų tautos priespaudos laikais prisidėjo prie išgelbė-jimo kalbos, sykiu ir tautos, nuo pražuties.

"Mūsų katalikiškos organi-

Skaitytojų Balsai.

Ar yra pavojus Lietuvai atgavus Vilnių?

Kaip žinoma Sov. Rusija, kaimus ir juos paverst kolho- gražindama Lietuvai sostinę zu tokiu dideliu, kaip visa Vilnių, ir kitas sritis, išside- rėjo Lietuvoje laikyti savo armijos garnizonus. Taigi, ky- la dabar klausimas, ar ir da- bar, atgavus sostinę Vilnių, yra Lietuvai pavojus?

Mano nuomone, pavojus y- ra ne vienas, bet du. Vienas pavojus mažesnis, arba gali būti visai mažas, tai propa- ganda. Bet reik atsiminti, kad ir Lietuva turės propagandą, kelis sykius didesnę, negu ko- munistų. Komunistų propa- ganda bus paremta melu ir ki- tomis nedorybėmis, kaip tai: jie savo propagandoje būnys savo žinomą melodiją, kad reik visų pirmą išnaikinti buo- žes (buože komunistai va- dina tą, kuris turi 20 dešim- tinių arba 30 margų žemės — bausis bagočius!), išnaikinti

Lietuvos propaganda bus su meile. Rusų kareiviams gi- dinti kunigai sakys: "Žno- gau, nors turėtum viso pasa- lio turtus, o sielą pražudytum — viskas už niek". Toliau,

nuosavybė yra įsteigta paties Dievo ant šios žemės. "Ro- jaus" nebus tol, kol Kristus čia nekaraliaus arba kol Jo Dieviškas moksas nebus pil- domas. Nuosavybių naikini- mas yra vagystė. Nuosavybė tur būt. Turi būt gerbiamas moterystės luomas ir t.t. Ši- ta visa girdės rusų kareiviai. O ką matys? Visų pirma ką jie matys, tai bus pavojin- gausia, jeigu nebus izoliuoti.

Rusų kareiviai matys, kad be kortelių galima pirkti ką tik nori ir kada nori. Matys dirbančius žmones, kurie gaus užmokesnį, o nereiks laukti kol valdžia duos. Matys ei- nančius žmones sekmadieniais į bažnyčią ir prie šv. Sakra- mentų be tokių varžymų. Ma- tys iškilmingas procesijas. Ne- matys bedievių organizacijų, kurios trukdytų pamaldoms. Matys laisvus kunigus ir vi- sus tikinčiuosius. Nemats vi- sokių žudynių. Šitokia propa- ganda, šitas visas labai, la- bai paveiks Sovietų kareivius

ir už kiek laiko jie sakys: "Proščai gospodin Stalin ir vsie moskovskije evrieji". Pavojinga Lietuvai yra tas, kad Sov. Rusijos armijos bus labai daug, apie 60 tūkstan- čių. Reiškia, su tokia armija gali apsupti Lietuvos armiją ir pabaigta.

O pavojingiausia yra tai vi- dajiniai prieštai. Tie tai už visus priešus yra pavojinges- ni. Tokiems turėtų būti taiko- ma mirties bausmė. Kalėjimo jie nelabai bijo, nes ir Sov. Rusijoje, kas eina prieš Sovie- tų valdžią, yra šaudomas be jokių ceremonijų. Tai faktas. Patys aršiausi komunistai pri- pažįsta, kad Rusijos politi- niai kaliniai yra šaudomi.

Prie progos turu pažymė- ti, kad Lietuvos valdžia per- greit susitarė su Sovietų Ru- sija. Kad ne taip staiga, bū- ty išsiderėjus daugiau Vil- niaus krašto miestų ir, gal, būtų buvęs armijos mažesnis skaičius, negu kad dabar ma- tome. Suomija, da ir dabar derasi su Sovietais, o turkai visai atmetė Sovietų pasiūly-

mą ir susidėjo su Anglija ir Prancūzija.

Taigi, dabar Lietuvos ne- priklausomybė yra blogai pa- dėjime. Gali vyriausybė, gal, išsaugos, ko aš linkiu. A. P.

AKSINKITES "DRAUGE"

HOW TO CLEANSE AND SOOTHE TIRED STRAINED EYES

Don't suffer from burn- ing, smarting eyes. Murine brings you quick, amazing relief. Murine's six extra in- gredients completely wash away eye irrita- tion—make your eyes feel clean, fresh, alive! Use Murine twice daily.

*Eye strain due to dust, driving, glare, close work, movies, reading, late hours. Murine will not cor- rect eye deficiencies. For treatment of organic eye disorders, see a competent professional at once.

MURINE FOR YOUR EYES AT ALL DRUG STORES

Scratching Relieve Itch Fast! For quick relief from itching of eczema, pimples, athlete's foot, scabies, rashes and other ex- ternally caused skin troubles, use world-famous, cooling, antiseptic, lotion: D. D. D. Prescription. Greases, stains, soothes irritation and quickly stops intense itching. 35¢ trial bottle proves it, or your money back. Ask your druggist today for D. D. D. PRESCRIPTION.

AKIŲ GYDYTOJAS

DR. VAITUSH, OPT.

SPECIALISTAS OPTOMETRICALLY AKIŲ LIETUVIŠ

Suvis 20 metų praktikuojimo Mano Garantavimas

Palengvina akių įtempimą, kas es- d priekastini galvos skaudėjimo, svaigimo, akių įtempimo, nervuotu- mo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prie- raga tolingai aktyvia. Visuose atsil- kimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias kiai- das. Speciali atyda atkreipiamą i moikytos vaikus. Kreivos akys at- taisomos.

Valandos: nuo 10 iki 8 val. vak. Nedėlioj nuo 10 iki 12 val. Daugely atstutinių akys autaiso- mos be skinių. Kaimos pigios kaip pirma.

4712 SO. ASHLAND AVE. Telefonas YARds 1373

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Cicero 1484.

DR. S. R. PALUTSIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Kamp. 15tos Gat. ir 49th Ct.

OFISO VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 popiet ir 7 iki 9 vak.

ir pagal sutartį.

Res. 1625 So. 50th Avenue

Tel. Cicero 1484.

DR. A. JENKINS

(Lietuvis)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2500 West 63rd Street

OFISO VALANDOS:

Nuo 1 — 4 ir nuo 7 — 9 vakare

Taiptgi pagal sutartį.

Ofiso telefonas PROspect 6737

Namų telefonas VIRgina 2421

TEL. YARDS 5557

DR. FRANK C. KWINN

(AMERICAN)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1651 West 47th Street

OFISO VALANDOS:

2-4 ir 7-8:30 Vakare,

ir Pagal Sutartį.

DR. P. J. BEINAR

(BEINARAUSKAS)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6900 So. Halsted Street

TELEFONAI:

Ofiso — Wentworth 1612.

Res. — Yards 3955.

OFISO VALANDOS:

2 iki 4 popiet 7 iki 9 vakare

Trečiadieniais ir Sekmadieniais

pagal sutartį.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res. 6958 So. Talman Ave.

Res. Tel. GROvehill 0617

Ofice Tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Val. 2-4 ir 7-9 vak.

Ketv. ir Nedėliomis susitarus

2423 W. Marquette Road

DR. STRIKOL'IS

PHYSICIAN and SURGEON

4645 So. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.

Nedėliomis pagal sutartį.

Office Tel. YARDS 4787

Namų Tel. PROspect 1936

Tel. CANal 6123

DR. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 W. Cermak Road

Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. v.

REZIDENCIJA

6631 S. California Ave.

Telefonas REPublic 7868

Office Phone Res and Office

PROspect 1028 2559 S. Leavitt St

Val: 2-4 pp. ir 7-9 vak. CANal 0706

DR. J. J. KOWAR

(KOWARSKAS)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2403 W. 63rd St., Chicago

Trečiadieniais ir Sekmadieniais

pagal sutartį.

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Yards 8146.

VALANDOS: Nuo 11 iki 12;

2 iki 4 ir 7 iki 9

Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9

Svntadieniais: 11 iki 12

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

ir akinius pritaiko

3343 S. Halsted Street

DR. P. ATKOCIŪNAS

DANTISTAS

1446 So. 49th Court, Cicero

Antradieniais, Ketvirtadieniais ir

Penktadieniais

Valandos: 10-12 ryte, 2-4, 7-9 r. A

3147 S. Halsted St., Chicago

Pirmadieniais, Trečiadieniais ir

Sekadieniais

Valandos: 3-8 P. M.

Tel. CANal 5969

DR. WALTER J. PHILLIPS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2155 West Cermak Road

OFISO VALANDOS:

1 — 4 ir 6:30 — 8:30 vakare

ir pagal sutartį.

DR. F. C. WINSKUNAS

PHYSICIAN AND SURGEON

2158 W. CERMACK ROAD

Ofiso tel. Canal 2346

Ofiso Val. 2-4 ir 7-9

Res. 2305 S. Leavitt St.

Res. tel. Canal 0402

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4729 So. Ashland Ave.

2-tros lubos

CHICAGO, ILL.

Tel. MIDway 2880

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4

val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 v. v.

Sekmad. nuo 10 iki 12 val. ryto

Telefonas HEMlock 6986

DR. A. G. RAKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2415 W. MARquette Rd.

Ofiso valandos:

10-12 val. ryte

2-4 ir 6-8 val. vakare.

Trečiadieniais ir Sekmadieniais

Susitarus.

DR. MAURICE KAHN

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4631 So. Ashland Ave.

Tel. YARDS 0994

Res. Tel. PLaza 3200

Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak

Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. diena

Tel. YARDS 5921

Res.: KENwood 5107

DR. A. J. BERTASH

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso val. nuo 1-3; nuo 6:30-8:30

756 West 35th Street

Ofiso Tel. VIRgina 0636

Residencijos tel. BEveryly 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Avenue

Ofiso val.: 1-3 ir 6-8:30 P. M.

Residencija

8939 So. Claremont Ave.

Valandos 9-10 A. M.

Nedėliomis pagal sutartį.

Tel. CANal 0257

Res. Tel. PROspect 6556

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 So. Halsted Street

Residencija 6600 So. Artesian Ave.

VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet

6 iki 9 vakare

Tel. YARDS 2946

DR. G. Z. VEZEL'IS

DANTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47th Street

Val.: nuo 9 ryto iki 8 vakaro

Seredoj pagal sutartį

DR. V. E. SIEDLINSKI

DANTISTAS

4143 South Archer Avenue

Telefonas Lafayette 3650

Antradieniais, Ketvirtadieniais ir

Penktadieniais

4631 So. Ashland Ave.

Tel YARDS 0994

Pirmadieniais, Trečiadieniais ir

Sekadieniais

WHAT WOULD YOU SAY... if you were writing this advertisement?

after the THRILL of Seeing and Hearing a new

WILCOX-GAY RECORDIO

RECORDER... RADIO... PHONOGRAPH... COMBINATION

JUS tai taip sujaudins ir nudžiugins, jog negalėsite surasti tinkamų žodžių, nors išieškotumet visą žodyną. Pranyktų visi gražiausi būdvardžiai. Kodėl?

DELTO — kad nėra žodžių, kurie galėtų tinkamai nusakyti šį nau- dingą namų patikslinimą. Tai NUOSTABIAUSIAS radio išradimas per amžius. Jis pakartos bet kurią jūsų pamėgtą radio programą. Jis galės užrekoruoti visam laikui bet ką, kas buvo grota, kalbėta ar dainuota ir vėliau bet kada atkartos, lyg tai būtų pats pirmas kartas.

RECORDIO yra balso veidrodio įgalinąs jus pagerinti jūsų balsą ir iš- girsti kaip jūsų balsas kitiems skamba. Pagalvok, gali pasiūlyti savo bal- są draugams ir giminiams — tai galima atlikt naujo WILCOX-GAY RE- CORDIO pagalba. Negalima išvardinti viso, ką šis Recordio gali atlikti, kviečiame mus atlikti.

Jūs esate širdingai kviečiami pamatyti visus 1940 metų radio mode- lius, iškrautus parodai Budriko krautuvėje. Čionai pamatysite tą naują "mystery control" radiją, tą viktrą, kuris groja be prijungimo, tą mažą nešiojamą radiją, kuri groja visur be, prijungimo. Kadangi Budriko Rakan- dų Krautuvė mini 28 metų sukaktuves, tai jūs gausite dykai gražų ter- mometrą, o pirkdami gausite kitą didelę dovaną.

JOS. F. BUDRIK
FURNITURE HOUSE

3409,-21 So. Halsted St.

Tel. Yards 3088.

Žymus Radio Programas iš W.C.F.L. Sekmadienį nuo 5:30 iki 6:30 v. v.

LEO NORKUS, Jr.
DISTRIBUTOR
OF
AMBROSIA & NECTAR
BEERS

GERKIT tik GERĄ ALŲ, padarytą Chicagoj. Visi geria ir mėgsta AMBROSIA ALų, bet, prie to išdirbėjai nusprendė padidinti dar ge- resnį alų, kurį užvardino NECTAR. Šis Alus yra pagamintas iš im- portuotų pirmos rūšies produktų.

Urmo (wholesale) kaimomis pristato į alines ir kitas įstaigas. Vi- suomet kreipkitės pas NORKŲ, kur gaunate greitą ir teisingą patar- navimą.

2423 West 64th St. Tel. Hemlock 6240

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS REAL ESTATE INSURANCE AND LOANS

Statas visokios rūšies naujus namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Darau vi

RYTŲ LIETUVOJ ŽALIŲJŲ EŽERŲ KRAŠTE

(XX) Keletas susitarėme pakeliauti po gražiąją Lietuvą. Ir vieną dieną išvykome — į gražiąją Lietuvos Šveicariją.

Rokiškis — idomus savo bažnyčia, kuri laikoma bene gražiausia Lietuvoje.

Labai idomūs vitražai su Lietuvos ir Lenkijos bajorų herbais, kurie dirbti Vienoje. Bažnyčia papuošimų turtingumu ir statybos menu priskaito ma prie meniškų architektūros pastatų. Jos pastatymais grafiu Tyzenhauzui kaštavo apie milijoną rusų rublių, neskaitant miško medžiagos ir parapijiečių darbo. Katakombose ypatingu rūpestingumu įrengta amžino poilsio vieta, kurioje ilsisi steigėjų palikai.

Išėjus iš bažnyčios, už šventoriaus, matyti gražus Dariui-Girėnui pastatytas paminklas. Netoli giunazijos stovi didinga pradžios mokykla. Idomios kraštotyros D-jos muziejus, kur vieną kryžių būtinai nori okupuoti Kaunas.

Rytojaus dieną jau septyniškie važiavome į Svėdasus, kur matyti gražus Dariui-Girėnui pastatytas paminklas. Netoli giunazijos stovi didinga pradžios mokykla. Idomios kraštotyros D-jos muziejus, kur vieną kryžių būtinai nori okupuoti Kaunas.

Malaisių kaimas — kan. medžiai siekia virš 20 metrų Tumo-Vaižganto giminė. Čia aukščio, Vytautui kyla mintis

mus vedžioja po aprašytas „Pragiedruoliuose“ vietas p-lė Nekutyte. Čia kalneliai, pakalnės milžinų supilti ir išrausti. Pačiame kaime

žiūrime į Vaižganto darželį, kur jis praleido savo jaunatvę ir dažnai vėliau lankydavosi. Iš čia jis eidavo į Kuniškių pradžios mokyklą, kur šiandien yra jo vardo pradžios mokykla. Giminėj parapijoj Svėdasuose yra pastatytas jam paminklas.

Iš Svėdasų per Uteną — į Antalieptę. Čia mus pasitinka Svč. Jėzaus Širdies Sesers vienuolės. Jos čia atlieka didelį kultūrinį darbą. Išaiško mergaičių žemės ūkio mokyklą, vaikų prieglaudą, pr. mokyklą ir amatų kursus. Viskas čia gražiai sutvarkyta, ir ne viena mergaitė iš čia jau yra išėjusi į žmones.

Maudykis šventojų kiek nori ir, rodos, gyvenk visą savaitę. O kokia graži Antalieptės gamta. Puikūs gamtos vaizdai dar pagražina Viencavo, Viencavėlio ir Balžio ežerai.

Prie Baltriskės bažnytkaimio gamta dar pagražėja. Iš visų pusių čia spygliuoti ir lapuoti miškai ir tyviliuoja bent keli ežerai. Einant per vieną gražų pušynėlį, kurio medžiai siekia virš 20 metrų Tumo-Vaižganto giminė. Čia aukščio, Vytautui kyla mintis

pastatyti Lietuvoje aukščiausią kryžių. Girdi, reikia nugenėti šakas ir netoli viršūnės pridėti skersinį ir turėsim aukštą kryžių, kuris toli bus matomas. O Juzė žiūri į mėnulį ir dūmoja apie rugių lauką, gėstančią saulę ir kregždes, grįžtančias į savo lizdus.

Degučiuose v. namuose, kur kartu yra ir pašto agentūra, gauname nakvynę ir, po vašingų šeiminių vakarienės, einame į miego karalystę.

Gražutės miške yra Samanio piliakalnis. Legenda pasakoja, kad piliakalnį supylė milžinas karvedys Samanys, ir toji vieta, iš kurios jis ėmė žemę, atsirado ežeras. Vėliau tame ežere besimaudydamas Samanys prigėrė, ir jo vardu ežeras ligi šiol tebevadina.

Stai, ir Zarasai. Skubame į Stelmuzę pasižiūrėti imponuojančio storulio ažuolo.

Stelmuzės ažuolas turi apie 20 m aukščio ir 13 m storio. Ant vienos jo šakos auga nemažas šermukšnio medelis, kuris jau turi apie 30 metų.

Manoma, kad ažuolo amžius siekia ligi 2000 metų.

taigi jis buvo ir tais laikais, kada Kristus gyveno šioje žemėje. Iš Stelmuzės grįžtame vėlai vakare, kur netoli miestelio pasitinka mus nemaža audra, kuri ne vienam gyventojui nuvertė stogus.

Rytojaus dieną lankome pačius Zarasus. Ant aukšto smėlingo kalnelio yra kapai, apaugę gėlėmis, pušynais ir kitais medžiais. Kapus puošia daugybė įvairių kryžių. Juose ilsisi ir lietuvių garbingas visuomenės veikėjas, gyd. Domininkas Bukantas. Ant jo kapo užrašyti tokie žodžiai: „Didesnės už tą meilę niekas neturi, idant kas guldytų sau gyvastį už savo prietelius“.

Zarasus supa ežerai. Puikūs vaizdai. Iš Saldutiškio pėsčiomis traukiame į Kirdeikius, kur yra gražiausias Lietuvoje vietas.

Apylinkėje yra daug gražių ežerų, kurie apaugę tankiais miškais. Visi ežerai tarp savęs yra sujungti giliais upeliais, todėl laiveliais galima plaukti daugelį kilometrų. Iš šiom Papišės piliakalnio, kuris garsus įvairiais padavimais ir pasakomis apie vaiduoklius. Galų gale, žmonių pasiklause, randame. Čia būk kad ir visą dieną ir niekados nenubos akims žiūrėti gra-

\$1,500.00 Dovanų Kontestininkams

Lapkričio 19 d. pradedamas „Draugo“ skaitytojų vajus, kurio pabaigoj „Draugas“ duoda \$1,500 DOVANŲ vajaus kontesto dalyviams. Dovanos skiriamos pagal surinktų skaitytojų skaičių.

Pirmoji dovana	\$500.00
Antroji dovana	\$400.00
Trečioji dovana	\$300.00
Ketvirtoji dovana	\$200.00
Penktoji dovana	\$100.00

Bus ir kitų įvairių dovanų. Konteste gali dalyvauti visi lietuviai. Kontestininkų pirmasis susirinkimas įvyks „Draugo“ ofise lapkričio 8 d. 8 val. vakare.

Šiuo nuosirdžiai kviečiame visus dalyvauti šiame Katal. Akcijos darbe ir ko greičiausiai registruotis į spaudos platinio vajaus kontestininkus. Tie, kurie negalės dalyvauti šiame susirinkime, prašome prisųsti savo vardus ir adresus „Draugui“, kad galėtumėm smulkiau pranešti apie kontesto sąlygas.

Kun. J. Mačiulionis, M.I.C.

„Draugo“ administratorius

zių Kirdeikių apylinkės vaizdų.

Netoliese nuo čia ir Linkmenys, kur didesnė dalis miestelio yra lenkų pusėje.

Ir, pervažiavęs visą tą kraštą, turi su ekskursantu tarti: gražų mūsų Lietuvoj. Tik mokėjime tą gražumą įžvelgti ir juo pasigėrėti.

Eksk.

Rūstybė yra kaip ugnis: galima ją užgniaužti, kol yra tik kibirkštis. Vėliau esti per vėlu. Visai teisingai Jėzus pasmerkė pirmą įžeidžiantį žodį lygiai su žmogžudyste. Kai visi išmoks užgniaužti įžeidimus jų prarmeny ir susivaldyti nuo keiksmų, nebebus tarp žmonių nesantaikos žodžiais ir veiksmais, o žmogžudystė bus vienintelis šurpus atsiminimas mūsų žiaurumo senovės laikais. G. Papini

Laidotuvių direktorius J. Liulevičius Pagražino ir Padidino Savo Įstaigą

Juliaus Liulevičiaus įstaiga, kuri randasi Brighton Park kolonijoje, staigiai pagražėjo, ne tik iš vidaus, bet ir iš lauko pusės.

Vidus iš naujo perdekoruotas ir išklotas naujų karpetų, o lauko pusėje pristatytas naujas moderniškas frontas — pristatyme fronto buvo pavartota net trijų rūšių materijos; susidedantis iš natūralaus akmens, šlifoto akmens ir stiklinių plytų. Su savotiško stiliaus langais ir dvigubom durim.

Tai gi rodos, bus vienintelė tokios konstrukcijos koplyčia.

Rap

Prakalbos Prof. K. Pakšto

Lapk. 9 d., ŠS. Petro ir Pauliaus parapijoj, West Pullman, 7:30 v. v.

Lapk. 8 d. Šv. Kryžiaus parapijoj, Town of Lake. Prakalbos įvyks gražioje Davis Square park salėj, prie 45 ir S. Paulina gatvių, 7:30 val. bak.

Lapk. 6 d. Šv. Kazimiero par. salėj, Gary, Ind.

Lapk. 7 d. Šv. Pranciškaus par. salėj, Indiana Harbor, Indiana.

Lapk. 12 d. Aušros Vartų parapijos salėj, 6 val. vakare

Sekančią savaitę (diena bus vėliau pranešta) prakalbos įvyks Nekalto Prasad. P. Šv. par. salėj, Brighton Park. Taip pat bus vėliau pranešta, kuriose dienose prakalbos įvyks Waukegan, Kenosha, Racine ir kitose Chicago apylinkės kolonijose. Jei kurios, čia neišvardintos kolonijos nori surengti prakalbas

PALAIMINTO RAMONŲ LULL KASDIENINĖS MINTYS

Iš anglų vertė Kun. Ant. M. Karužiškis

Lapkričio 6 Diena

Meilės durų raktai yra paauksuoti apmąstymais ir pagėidimais, dejavimais ir ašaromis; šniūras kurs juos riša yra nupintas iš sąžinės, gailėsio, dievotumo ir patenkimo; durys sergiamos teisingumo ir gailėsingumo.

(prof. Pakštas Chicagoj bus tik iki 19 d. lapkr.), tuojau prašomos pranešti Federacijos Chicago apskr. pirm. I. Sakalui, 2334 So. Oakley ave, Chicago, Ill.

URBA Gėlių Mylimiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, ir Puošimams.
GELININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Phone LAFayette 5800

A. + A.

MAGDALENA BUDRIENĖ

Mirė Nov. 3 d. 1939 m. 8 val. vakare, sulaukus 52 metų amžiaus.
Gimusi Lietuvoje, Teišių apskr., Gintališkių par. Antsėnų kaime.
Amerikoje išgyveno 26 met. Pailgo dideliame nuiludime.
Vyrą Antaną, sūnų Antaną, pusėsėrę Oną Tumpienę, švogerį Antaną Tumelį. Lietuvoje paliko brolį Antaną, 3 seseris: Petronėlę, Agnėšką ir Moniką ir daug kitų giminų.
Kūnas pašarvotas Lachawicz koplyčioje, 2314 W. 23rd Place.
Laidotuvis įvyks trečiadienį, lapkričio-Nov. 8 d. 1939 m. 8 val. koplyčioje 8:30 val. ryto bus atlydėta į Aušros Vartų par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nuvelyta į Šv. Kazimiero kapines.
Nuosirdžiai kviečiame visus giminės, draugus-ges ir pažintus-as dalyvauti šiose laidotuvių.
Nulūde: Vyras, Sūnus, Pusėsėrė, Švogeris, Giminės ir Pažintai.
Laid. direktoriai Lachawicz ir Sunai, telefonas Canal 2515 est-T-p apt

A. + A.

MONIKA ADOMIENIENĖ

(po tėvais šaltytė)
Mirė lapkr. 4, 1939, 10:55 val. ryto, sulaukus puse amžiaus.
Gimusi Lietuvoje, Rokiškio apskr., Pandolės par. Eivilių kaime.
Amerikoje išgyveno 30 met. Pailgo dideliame nuiludime: vyrą Petrą, 2 dukteris: Genovaitę Kernadienę ir Oną Cook, sūnų Alfonsą, žentą Stanislovą Ernest, 5 anūkus, seserį Praną Sopranąskienę ir daug kitų giminų ir pažintų.
Kūnas pašarvotas Lachawicz koplyčioje, 44 E. 108th St., Jossland.
Laidotuvis įvyks trečiadienį, lapkr. 8 d. 1939, 8 val. koplyčioje 8:30 val. ryto bus atlydėta į Vysų šventų par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nuvelyta į Šv. Kazimiero kapines.
Nuosirdžiai kviečiame visus giminės, draugus-ges ir pažintus-as dalyvauti laidotuvių.
Nulūde: Vyras, Sūnus, Duktorys, Sūnus, Seserys, Žentas, Anūkaitai.
Laid. Direktoriai Lachawicz ir Sunai, tel. PULman 1270 arba CANal 2515.

Klausykite 'Draugo' Radio Programų

Antradieniais WGES (1360 kil.)

7:30 valandą vak.

Idomūs pranešimai. Žinios. Muzika, Dainos. Dalyvauja geriausios meno jėgos.

Ateinantį antradienį, lapkričio 7 d. programa dedikuojama Šv. Jurgio parapijai. Tą dieną programoj dalyvauja Šv. Jurgio par. antifonali choras, vadovaujamas muziko A. Pociaus.

WGES — Kiekvieną Antradienį — 7:30 v. vak.

"KIDS"

GIESMYNAS

Išgyskite Naują Giesmyną. Jame rasite Visions Metams Bežnyčios Giesmes.
Giesmes ir muziką patvarkė Ant. S. Pocius.
Išleido G. L. R. K. Vargonininkų Provincija.
Knygos kaina — 50 centai, pridodant 10 centų perlaistumui.

LIETUVISKAS

MISOLELIS šlovinkim Viešpatį.

Mišios ir Mišparai, Lietuviškai ir Lotyniškai, visiems Sekmadieniams ir šventėms, ir kitos Maldos ir Giesmės. Antras patalysytas leidimas. Parašė Kan. Ad. Sabaliauskas. Išleido odos viršelis, kaina — 2.75. Retkauskite iš: **DRAUGAS PUB. CO.**
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois

SKOLINAM PINIGUS ANT 1-MŲ MORGICIŲ

Kiekvienos ypotos padėti pinigai yra apdrausti iki \$5000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corp. po United States Government priežiūra.

Mokame Už Padėtus Pinigus **3 1/2%**

Ofiso val.: 9:00 val. ryto iki 5:00 vak. Pirmadieniais, Ketvirtadieniais ir šeštadieniais iki 8:00 vak.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

JOHN PAKEL, Pres.

6816 S. Western Ave. Phone GRO. 0306

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

KELNER — PRUZIN

Geriausios Patarnavimas — Moteris patarnauja

Phone 9000 680 W. 15th Ave.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOTIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE

DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

4447 South Fairfield Avenue

Tel. LAFAYETTE 0727

DYKAI koplyčios visose Chicago dalyse

Klausykite mūsų radio programo Antradienio ir šeštadienio rytals 10.06 valandą, iš WHIP stoties (1480.) Su Povilu Šaltimieru.

Katalikiškas Laikraštis Yra Jūsų Geriausias Draugas. Kaip Toksai, „Draugas“ Užsipelina Jūsų Pilnos Paramos.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS, CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

DYKAI KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

Anthony B. Petkus

6834 So. Western Ave. GROvehill 0142
1410 S. 49th Court
CICero 2109

Lachawicz ir Sunai

2314 West 23rd Place
Phone CANal 2515
Skyrius 42-44 E. 108 St.
Phone PULman 1270

J. Liulevičius

4348 So. California Ave.
Phone LAFayette 3572

S. P. Mažeika

3319 Lituanica Avenue
Phone YARds 1138-1139

Antanas M. Phillips

3307 Lituanica Ave.
Phone YADds 4908

I. J. Zolp

1646 West 46th Street
Phone YARds 0781-0782

Albert V. Petkus

4704 S. Western Ave.
Tel. LAFayette 8024

P. J. Ridikas

3354 So. Halsted St.
Telefonas YARds 1419

SPAUDA IR PROFESIJONALAI

Kiekvieno profesionalo tikslas — visiškai patenkinti savo klientą, pacientą. Jei nuėmame į krautuvę, tai turi tinkamai, greitai parinkti mums reikiamą prekę, ją gražiai suvynioti, mandagiai ir greitai patarnauti. Tuomet mes esame patenkinti. Tas pats turi būti su kitų sričių profesionalais, — daktarais, advokatais, dantistais ir kitais. Jei pacientas nebūna pilnai viskuo patenkintas, jis neturės kitą kartą į tą pačią vietą atvykti.

Čia noriu tarti vieną žodį lietuviams profesionalams. Neliesiu jų specialybės žinojimą. Man atrodo, kad lietuvių, būdami darbštūs yra gerai savo srityje pasirodę ir sąžiningiau savo darbą atlieka. Tik noriu čia išskirti kitą svarbų dalyką, į ką mūsų profesionalai permaža dėmesio tekreipia. Pažvelkime į gydytojų laukiamuosius ka-

mbarius? Ko ten trūksta? Stalėlis, ant jo senų anglų žurnalų, kelios kėdės, šviesos šilumos yra pakankamai. Bet daugely vietų trūksta žiame šimto metų svarbiausio dalyko — spaudos. Keletas apdruktų praėjusių metų žurnalų, senas dienraščio numeris, dažnai toks, kurio lietuvių nemoka skaityti, negali patenkinti laukiančiųjų.

Turėtų mūsų profesionalai jeiti į belaukiančių padėtį, sužinot kaip sunku yra sėdėti nieko neveikiant porą valandų. Čiupsai už laikraščio, visą perversi — nemielas širdžiai, neįdomus, vis tas pats senas, nesuprantamas, sudraskytas, visų nučiupinėtas, jau perversas kelis sykį, išskaitytas.

Argi sunku būtų pažinti savo pacientus ir jiems parinkti ir užsakyti keletą laikraščių. Esi lietuvių kolonijoje, daugumas atsilankiusių yra lietuvių, kodėl jiems neužsakyti lietuviško dienraščio bei keletą savaitraščių. Juk turime ir dienraščių ir puikių savaitraščių Amerikoje leidžiamų, pravartu būtų iš Lietuvos pigius moderniškai leidžiamus ir liaudies labai mėgiamus žurnalus — "Kari", "Žvaigždė" ir "Misijas", o jei atsilanko pas tave keletas inteligentų, būtų naudinga užsakyti ir savaitinį kultūros žurnalą "Naująją Romuvą" ir "Studentų Žodį".

Kodėl to nepadaroma? Sudraskys! Išsineš! Reikia taupyti! Nemėgsta skaityti! Tik tokie gali būti profesionalo argumentai, bet ar jie teisingi? Ateina kurie mėgsta skaityti — duok jiems rimtesnį žurnalą, ateina ir kurie nenori skaityti, bet jie mėgsta peržiūrėti gražius paveikslus ir perskaityti po jais parašus.

Nevada valstybinio universiteto viršininkė (rektorius) Margaret Mack uždraudė studentams dėvėti tokį kostiumą. Įsakyta, kad kiekvienos studentės suknelė būtų žemiau kelių. Įsakymas studentėms tarpe sukėlė andrą, bet... įsakymas palieka įsakymu. Įdomu, kad jau net moterys pradeda protestuoti prieš merginas, viešai demonstruojančias savo mūgas kojas. (Ame telephoto)

Jaunieji įpratę žiūrėti į "funny papers" — duok ir to jiems.

Jau yra ir susipratusių daktarų, advokatų, dantistų, kunigų, kurie šį svarbų reikalą supranta, ir jie yra pacienčių mylimi ir įvertinami. Bet deja, dar daugelis "taupo", bet daro sau didelę žalą. Klientas irgi nuskriaudžiamas, jei jis čia perskaitytų, to laikraščio nereikėtų namuose skaityti ir būtų sutaupyta laiko ir nenusiostų laukti. O dėl sudraskymo ir išsinešimo nėra ko bijoti, nes jie ir turi būti skiriami kliento aptarnavimui, nes kas lieka vis tiek tik krosniai tėra naudingi. Kitkam juos naudoti jau būtų nehygieniška.

Profesionale, jei myli savo pacientą, jei nori jam pilnai patarnauti, duok to, ką pats mėgsti, ką važiuodamas ilgon keltone nusiperki, duok jiems

Administratoriaus Pranešimas

Sulaukus "Draugo" 30-ties metų gyvavimo malonų pasiūlymą joje nuveiktas Bažnyčiai ir Tėvynei darbas. Taigi lapkričio 19 d., Shoreland Hotel, ruošiamas bankietas, kuriame prisiminsime mūsų katalikiško dienraščio 30-ties metų darbuotę ir kartu bus atdaromas vėjas praplėsti mūsų dienraščio įtakę į lietuvių visuomenės gyvenimą. Bankieto tikėtai po \$2.00.

Šeštadienį prieš bankietą bus išleistas padidintas "Draugo" numeris, į kurį prašome mūsų biznierių patalpinti savo pagarsinimus, nes jie bus dedami papiginta kaina.

Taip pat bus įvesta į mūsų dienraščio JAUNIMO ir MOKYTOJŲ skyriai ir tad prašome mūsų prietelių paramos mūsų dienraščio šioje naujoje kuryboje.

"DRAUGO" 30 METŲ GYVAVIMO PAMINĖJIMO NUMERIO APGARŠINIMŲ SĄLYGOS

1. Skelbimai 50c už colį.
2. Su kiekvienu skelbimu \$5.00 vertės gausite vieną tikietą į Bankietą ir paminėjimą "Draugo" Boosterių kampelyje.
3. Su kiekvienu skelbimu \$2.00 vertės gausite ir paminėjimą "Draugo" Boosterių kampelyje.
4. Kiekvienas mokantis \$2.50 už 30 metų Paminėjimo Bankieto tikietą, bus paminėtas "Draugo" Boosterių kampelyje.
5. Vien paminėjimas "Draugo" boosterių kampelyje ne mažiau \$1.00.
6. Bankieto tikietas \$2.00.

Jums labai dėkingas,
KUN. J. MAČIULIONIS, M.I.C.,
"Draugo" Administratorius

P. S. Tikietus jau galima gauti "Draugo" ofise. Skubėkite nusipirkti ar užsakyti telefonu: CANal 7790.

Lapkričio 18 d. išleisime istorinį 32 puslapių numerį. Prašom biznierių šia progą pasinaudoti ir priduoti savo skelbimus ne vėliau lapkričio 17 d., 2 val. popiet.

geros spaudos! Pacientų pasitenkinimas bus kartu ir tavo pasitenkinimas.

RADIO

Kalbėkime Lietuviškai
Rašo J. V. va

Šių dienų Europos politiniai įvykiai, ypač Vilniaus klausimas, sujungia visą lietuvių visuomenę. Palietė ir lietuvių radio valandas. Viena tų valandų net paruošė neva radijo vaidinimą, kuriame senas lietuvis pasakoja jauniems apsilankymą Vilniuje. Tai gražu ir girtina. Netenka abejoti radio valandos vedėjų gerais norais, bet tenka apgailestauti dėl jų programos nerūpestingo paruošimo, lietuvių kalbos ir lietuviškojo meno darymo.

Listen to and Advertise over
PALANDECH'S YUGOSLAV RADIO
Folk Songs and Music
Tamburitz Orchestra
Station WWAE, Every Sunday 1 to 3
136 S. Clark St., Chicago — Har. 3008

ramose naudojamos verstinės dainos lietuviškojo meno sudaro. Ką gi bendro su lietuviškuoju menu gali turėti daina "Bei mir bist du sehoen"? Mažiau negu nieko.

Varšuva Šimtmečių Šviesoje
(Tęsinys iš 2 pusl.)

Varšuva buvo užimta austrų, o po Napoleono žygio į Maskvą 1813 metų vasario 8 d. buvo užimta rusų, kurių valdžioje pasiliko visą šimtmetį, iki pat Didž. karo.

Jau pačioje Didž. karo pradžioje ties Varšuva ėjo smarkios kovos tarp rusų ir vokiečių, kol 1915 metų rugpjūčio 5 d. Varšuva pateko į vokiečių rankas. Vokiečių valdžioje Varšuva išbuvo visą karą, iki 1918 metų lapkričio 11 d., kada Pilsudskis su savo legionais užėmė miestą ir buvo paskelbta Lenkijos nepriklausomybė. 1920 metų rugpjūčio mėn. lenkų-sovietų karo metu Varšuva vėl vos išvengė rusų okupacijos. Rau-

donoji armija buvo jau prie pat Varšuvos vartų.

Dabar štai Varšuvą užėmė vokiečių kariuomenė. K—s

PAMOKSLŲ

Kunigai turėtų įsigyti Vyskupo Petro Pranciškaus Būčio, M.I.C. parašytą

400 puslapių knygą.

Kaina \$1.75

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley, Ave.

Chicago, Ill.

Taisome greitai visokius drabužius. Taisome ir valome moteriškus ir vyriškus žieminius furkautes. Darbas atliekamas greitai ir atsakomai.

J. OVERLINGIO

KRIAUCIŲ ŠAPA

4602 South Wood Street

Telefonas VIRginia 1093

SKELBKITE "DRAUGO"

Standard Club

Švelni Deginė—100 Proof
BOTTLED IN BOND
Nėra Gerovės Deginės
už Tokią Kainą
TIK \$1.00 PT \$1.60

4-5 Kvotos
Reikalaukit
SAVO APYLINKES
TAVERNOJ

15c. DRINKS
MUTUAL LIQUOR COMPANY

Distributoriai
4707 S. HALSTED STREET
Phone Boulevard 0014

CLASSIFIED

PARDAVIMUI NAMAS
3 fletų bargenas, 7314-16 South
Rockwell St. 3 fletai po 6 kamb.
Rendos \$150.00. Kaina \$3,250.00
Agentas ant vietos nuo 1 iki 4 So.
popiet. Skmadien). Tel. Stewart 6230.

RENDON KAMBARIS
Brighton Parke, pas gerą šeimyną, randasi kambarys su visais patogumais ir apšildomas. Tinkamas vaikui ar merginai.
Atsiųskite: —
4408 So. Campbell Ave.
Tel. Lat. 9488

PARDAVIMUI TAVERNAS
Kampaniame name: didelė statkė; pilnai įrengtas: gera apilinkė; parduoti pigiai. Turu kitą biznį. Atsiųskite: —
5300 So. Princeton Ave.

PARDAVIMUI KEPYKLA
Seniai įsteigta kepykla, gerų vietų. Parduoti pigiai. Prižiūri parvimo — ligi. Atsiųskite: "Draugas",
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

PARDAVIMUI
Pardavimui naujas Cooler Keg System, alaus šaldytuvas ir washboard dėl užgojos. Parduoda pigiai. Atsiųskite telefonu: BOULEVARD 4552.

REIKALINGAS DARBININKAS
Prie senų drapanų taisymo ir proslimo. Kuo greičiau kreiptis. Šiuo adresu: M. Blunden, 4540 So. California Ave., tel. LAFayette 1312.

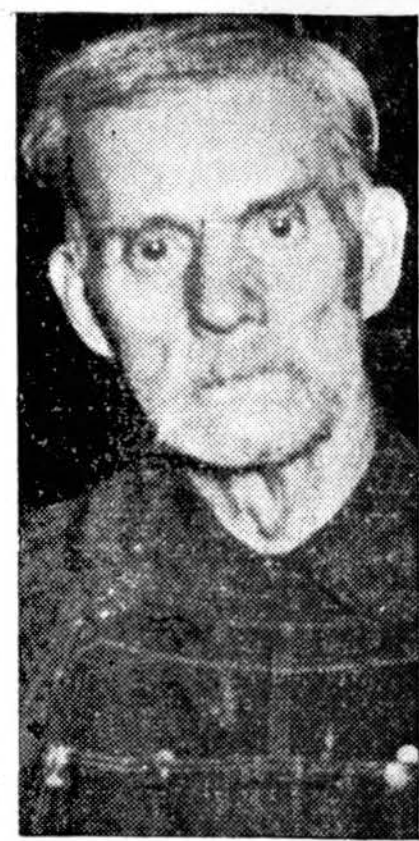
PARDAVIMUI TAVERNAS
Pardavimui pilnai įrengtas tavernas. Prie geros transportacijos ir kasamo "subway". Parduoda pigiai. Prižiūri pardavimui — ligi. Atsiųskite: 1545 Clouburn Ave., tel. MOhawk 3266.

TURI BŪTI PARDUOTA ŠI MENESĮ
Parduoda tavernas už nebrangią kainą. Įsteigta 6 metal; gerai einasi būsna. Kampanis namas — didelis storas — užpakalyje yra įrengtas didelis kambarys. Galima vartoti dėl svetainės. 6 gyvenimui kambariai viršuje. Nebrangi randa. Verta pamatyti. 6556 So. State Street.

ISPARDAVIMO BARGENAI
Už \$6,700 galima nusipirkti 2 fletų mūrinį namą 7315 Princeton Ave. Už \$8,000 galima nusipirkti gražų 2 fletų plytų namą Marquette Road šalia Western Avenue.
Už \$6,750 galima gauti patrauklų 6 kambarių plytų bungalow, California Ave., netoli 62nd Street.
LACEY, 5741 LaSalle Street
Phone Englewood 1680.

PARDAVIMUI NAMAI
Vienas dviejų aukštų, 4321 South Campbell Avenue; antras taip pat dviejų aukštų, 4157 Marmora Ave. Kreipkitės į Tėvus Marjonus, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois.

POCAHONTAS Mine Run iš gausių mainų; daug dulkių šimta. Perkane 5 tonas ar daugiau už toną \$7.65
PETROLEUM CARBON COKE, perkant 5 tonas ar daugiau, tonas... \$7.40. Sales Tax Eksta.

Henry Seago, 73 metų amžiaus kalvis, iš Hillsboro, Ill., besiginčydamas dėl moters su George McNece, pastarąjį nužudė. (Ame telephoto)

FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM
PASKOLOS
Greitai ir Pigiai ant
1-MŲ MORGICIŲ

Dividendai ant padėtų pinigų išmokami Vas. ir Rugp. mėnesiuose
KIEKVIENO TAUPYTOJO TAUPINIAI APDRAUSTI IKI \$5,000.
per Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D. C.

OFISO VALANDOS: Antradi. ir Trečiadi. nuo 9 v. ryto iki 5 v. v.
Pirmadienį, Ketvirtadienį ir Šeštadienį nuo 9 v. ryto iki 8 v. v.

St. Anthony's Lithuanian Parish
Building & Loan Association
Joseph E. Grubauskas, Sec'y
1500 So. 49th Court, Cicero, — Phone Cicero 412

ALEX ALESAUSKAS & SONS

Wholesale Furniture Co.
6343 So. Western Avenue
REPUBLIC 6051

Kviečiu visus kaimynus, draugus ir pažystamus
naudotis mano patarnavimu.

Midwest Service Station

PATARNAUJA LIETUVIAI

Range Aliejus,
Gasas, Aliejus, Lubrikacija
ir Mašinų Plovimas.

Tire ir Battery Service —
24 valandų Patarnavimas.

Vic Juknis, sav.

2335 South Western Avenue
TELEFONAS CANAL 3764

CRANE COAL COMPANY, 5332 So. Long Ave., Chicago - Tel. PORTsmouth 9022